

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 7649814
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ'UN
TBMM 7/2311 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Aktif fayın olumsuz etkileyeceği yönündeki uyarılar ışığında Adana özelinde acilen gündeme aldığınız çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?
- 2) Bölgede ve Adana kenti özelinde deprem konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?
- 3) Deprem esnasında, tehlikeli binalardaki riski azaltmak için sağlaştırma ya da riskin çok daha fazla olduğu yerlerde yıkım çalışmaları Bakanlığınız tarafından yapılmakta mıdır?
- 4) Adana'nın nüfusu ve deprem riski düşünüldüğünde, kentte kaç tane deprem toplanma alanı vardır? Bu alanlar yeterli midir?
- 5) 6 Şubat depremleri ardından kentte tespit edilen ağır, orta ve az hasarlı 25.436 bina ile ilgili alınan önlemler nelerdir? Depremin ardından geçen 5.5 ay içinde bu hasarlı binalar için yapılan çalışmalar hangi aşamada mıdır?
- 6) Hasarlı bu binalarda yaşayan yurttaşların barınmaları için olanak sağlanmış mıdır?
- 7) Adana'da riskli binalarda yaşayan yurttaşların olası büyük bir deprem sonrası için barınma ve tüm ihtiyaçlarını karşılamak üzere planlamalar yapılmış mıdır?
- 8) Zemin etütlerinde zorunlu olmasına rağmen jeofizik uygulamalara yer verilmemesi söz konusu mudur? Bunun önlemi alınmakta mıdır ve tarafınızca denetlenmekte midir?
- 9) Hastaneler ve tüm kamu binalarının deprem risk analizleri yapılmış mıdır? Durumları nedir?
- 10) Son 20 yılda Adana'da kaç bina imar affından yararlanmıştır?

CEVAP

Bakanlığımız, kentsel dönüşüm uygulamalarında karşılaşılan sorunların çözümü, dönüşüm sürecinin iyileştirilmesi ile yerleşim ölçeğindeki kentsel dönüşümün bütüncül bir şekilde yönetilmesini sağlamak amacıyla yeni bir yaklaşıma ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyaca binaen kentsel dönüşümüne yeni bir çerçeve çizilerek dönüşüm hedefleri belirlenmiş olup, bu hedeflerin hayata geçirilmesi amacıyla dönüşüm uygulamalarını yönlendirecek olan "Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinin Hazırlanmasına Yönelik İlke ve Esaslar" 19.02.2019 tarihinde Bakanlık Makamınca onaylanmıştır. Söz konusu Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi Adana'nın tüm belediyelerine gönderilmiş olup, yerleşim alanlarında Riskli Alan ve Rezerv Yapı Alanı tekliflerinin afet risklerine göre önceliklendirilen alanlar arasından seçilerek Bakanlığımıza bildirilmesi gerektiği bildirilmiştir.

Adana İlinde 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında 8 adet riskli alan ve 5 adet rezerv yapı alanı bulunmaktadır. Söz konusu alanlarda yerel yönetimlerle birlikte çalışmalar devam etmektedir.

Söz konusu çalışmaların yanı sıra anılan deprem felaketi sonucu orta ve üzeri hasar alan yapılarıdaki vatandaşlarımızın salt çoğunluğunun başvuruları ile zemin durumu açısından risk teşkil etmeyen parseller üzerindeki "Yerinde Dönüşüm" faaliyetleri Bakanlığımız koordinasyonunda devam etmektedir.

Önümüzdeki süreç dâhilinde gerek yeni yerleşim alanlarında inşasına başlanılan bağımsız birimlerin tamamlanması, gerekse de "Yerinde Dönüşüm Projesi" ile inşa edilecek bağımsız birimlerin tamamlanması sonucu; geçici barınma koşullarında ikamet eden vatandaşların deprem felaketinin olumsuz etkilerinden kurtularak, kalıcı konut ve gündelik hayatlarına kavuşması öncelikli hedefimizdir.

Ayrıca; 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında inşa edilen yapılarda Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 57 nci maddesinin altıncı fıkrası “Statik proje; mimari projeye ve zemin ve temel etüdü raporuna uygun olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat mühendislerince hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen, betonarme, yığma, çelik ve benzeri yapıların türlerine göre taşıyıcı sistemlerini gösteren, bodrum kat dâhil olmak üzere bütün kat planları, çatı planları, iskele sistemi ile bunların kesitleri, detayları ve hesaplarıdır.

a) Statik projeye esas teşkil edecek zemin ve temel etüdü raporu;

1) Yer altının dinamik esneklik direnişleri ve yerin dayanımı, taşıma gücü, yer altı suyu varlığı, yer altı yapısı, deprem bölgelemesi, yer kırıklıklarının hareketleri, oturma, sıvılaşma ve yer kaymalarının boyutları gibi zeminin fizikî özelliklerini belirleyen çalışmalar yönünden jeofizik mühendislerince,

2) Sondajlar, arazi çalışmaları, zemin ve kaya mekaniği, laboratuvar deneylerini ihtiva eden zemin-yapı etkileşiminin analizinde kullanılacak temel-zemin, zemin profili ve zemini oluşturan birimlerin fizikî ve mekanik özelliklerini konu alan çalışmalar yönünden jeoloji mühendislerince,

3) Zemin mekaniği, zemin dinamiği ve zemin emniyet gerilmesi hesaplaması gibi çalışmalar yönünden inşaat ve jeoloji mühendislerince,

4) Mühendislik hizmetleri standartlarına uygun, detaylı olarak hazırlanan ve parselin bulunduğu zeminin durumunu bu fıkra da belirtilen çalışmalar ve analizler ile açıklayan, çalışmanın içeriği bakımından ilgili mühendislik disiplinlerine mensup mühendislerce,

Bakanlıkça belirlenen formata göre hazırlanan ve imzalanan belgedir.” ve Zemin ve Temel Etüdü Uygulama Esasları ve Rapor Formatına Dair Tebliğ hükümlerine uygun bir şekilde zemin ve temel etüt raporlarının hazırlanması gerekmekte olup, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi “Zemin ve temel etüdü raporunun hazırlanmasına ilişkin esaslara uygun olarak bir zemin etüdü raporunun olup olmadığını tespit ederek uygunluk görüşü verir. Raporun uygunluğunu tespit için, bünyesinde konu ile ilgili yeterli teknik eleman bulunmadığı hâllerde hizmet satın alabilir.” hükmü uyarınca bu raporlar hangi mühendislik disiplinine ilişkin çalışmaları ihtiva ediyorsa denetleme işi de yapı denetim kuruluşu adına o mühendislik (Jeoloji ve Jeofizik Mühendisliği de dahil) disiplinine mensup mühendislerce yapılmalıdır.

Yapı denetim kuruluşlarınca uygunluk görüşü verilen bu raporlar incelenerek onaylanmak üzere ilgili idarelere sunulmaktadır.

Bakanlığımız Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri vasıtasıyla takvim yılı içerisinde o ilde faaliyet gösteren her bir yapı denetim kuruluşuna en az 6 adet şantiye denetimi, 2 defa da büro denetimi yapılmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimiz tarafından gerek şikâyet üzerine gerekse resen yapılan büro ve şantiye denetimleri neticesinde 4708 sayılı Kanun kapsamında görevini mevzuata uygun yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşları, denetim elemanları ve diğer sorumlular hakkında aynı Kanunun 8. ve 9 uncu maddeleri uyarınca işlem tesis edilmektedir.